

Handläggare
Sophia Fensby
Telefon: 08-50829456

Till
Kommunstyrelsen

Handlingsplan mot rasism

Initiativärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Handlingsplan mot rasism godkänns enligt bilagan.
2. Stockholm Stadshus AB begärs att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Handlingsplan mot rasism enligt bilagan.

Sammanfattning

Handlingsplanen mot rasism syftar till att stärka och utveckla Stockholm stads arbete mot rasism och riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen är kopplad till Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna. Det övergripande målet med handlingsplanen är: *Stockholm stads verksamheter ska vara fria från alla former av rasism.*

Handlingsplanen riktar sig mot alla former av rasism. Samtidigt är det nödvändigt att uppmärksamma att olika typer av rasism kan ta sig olika uttryck. Handlingsplanen lyfter därför särskilt fem former av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

Stadsledningskontoret bedömer att handlingsplanen mot rasism utgör ett angeläget styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för att bekämpa alla former av rasism.

Bakgrund

Stockholms stad har tidigare tagit flera initiativ till insatser med syfte att motverka rasism, men det har aldrig antagits ett samlat styrdokument för stadens arbete mot rasism. Staden samlar och stärker nu arbetet ytterligare med en särskild handlingsplan mot rasism.

Handlingsplanen mot rasism är kopplad till Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna (Dnr KS 2023/1159).

Handlingsplanen är ett styrdokument som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Ärendet

Handlingsplan mot rasism syftar till att stärka och utveckla Stockholm stads arbete mot rasism och riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen är kopplad till Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna. Det övergripande målet med handlingsplanen är: *Stockholm stads verksamheter ska vara fria från alla former av rasism.*

Handlingsplanen tar upp alla former av rasism med särskilt fokus på afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

I handlingsplanen identifieras tre utvecklingsområden, som svarar mot Stockholm stads program för de mänskliga rättigheternas fokusområden. De tre utvecklingsområdena är:

- Öka kunskapen om rasism och diskriminering
- Motverka att barn och unga utsätts för rasism
- Stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot rasism

Till varje utvecklingsområde pekas ett antal aktiviteter ut som syftar till att utveckla existerande processer utifrån ett antirasistiskt perspektiv samt påbörja nya arbetssätt för att förebygga och motverka rasism och främja inkludering.

Nämnder och bolagsstyrelser ska enligt handlingsplanen formulera egna mål och aktiviteter för arbetet mot rasism, säkerställa att kunskap om stockholmarnas upplevelser av rasism finns och används i utvecklingsarbetet samt samverka både inom staden och med civilsamhället. Arbetet mot rasism ska vara en del av nämnder och bolagsstyrelsers systematiska arbete för att säkerställa stockholmarnas tillgång till de mänskliga rättigheterna och bidra till att ojämlikheten minskar i enlighet med hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

I Stockholm stad tolereras inte diskriminering och rasism. I kommunfullmäktiges budget för 2024 anges att staden ska motverka rasism och att staden under programmet för mänskliga rättigheter

ska ta fram en övergripande handlingsplan mot alla former av rasism. Arbetet mot rasism knyter vidare an till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt.*

Att inte utsättas för rasism är en mänsklig rättighet och rasism och diskriminering kan utgöra hinder för enskilda att få tillgång till andra mänskliga rättigheter. Ett stärkt arbete mot rasism bidrar därför till arbetet mot mänskliga rättigheter och Stockholm stads program för mänskliga rättigheters mål om en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Tidigare insatser med antirasistiska syften har bidragit till viktiga framsteg i stadens arbete mot rasism bland annat i frågor som rör bemötande och medvetandegörande av normer. Flera tidigare insatser har även bidragit till ny kunskap om olika former av diskriminering och rasism som handlingsplanen bygger vidare på och bidrar till att fördjupa. Stadsledningskontoret bedömer att det pågående arbetet kan stärkas ytterligare genom en sammanhållen handlingsplan.

I rapporten *Rasism, funkofobi, homofobi och transfobi: Budgetuppdrag 2022* som togs fram av kommunstyrelsen under 2022 beskrivs historiska och samtida uttryck för rasism och hur detta påverkar de som utsätts. Rapporten behandlar många olika former av rasism, däribland afrofofi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer. Det framkommer att rasism på flera sätt påverkar enskildas tillgång till sina mänskliga rättigheter, men att det kan ta sig olika uttryck för olika utsatta grupper. I de förslag till utvecklingsområden som rapporten lämnar konstateras att arbetet mot rasism, funkofobi, homofobi och transfobi aktivt behöver prioriteras inom ramen för det ordinarie arbetet, men också att ytterligare kunskap behövs om de brister som finns i stadens verksamheter. I rapporten *Antisemitismen i Stockholms skolor* ges en mer fördjupad bild av förekomsten av specifikt antisemitism inom stadens grund- och gymnasieskolor. Där framkommer bland annat att antisemitism förekommer på Stockholms grundskolor och gymnasieskolor och att lärare i många fall saknar tillräckliga kunskaper för att förstå och hantera antisemitiska incidenter. Båda rapporterna visar att det finns ett behov av ytterligare insatser för att motverka rasism i Stockholms stad. I finansborgarrådets förslag till budget för 2025 föreslås även att en kartläggning görs av förekomsten av alla former av rasism i stadens pedagogiska verksamheter. Den kommande rapporten kommer att bidra med ytterligare underlag för implementeringen av handlingsplanen.

För att nå de övergripande målen i Handlingsplan mot rasism och Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna är det viktigt att bekämpa alla former av rasism. Samtidigt är det nödvändigt att uppmärksamma att olika typer av rasism kan ta sig olika uttryck. Handlingsplanen lyfter därför särskilt fem former av rasism: afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi och rasism mot samer.

Handlingsplanens tre utvecklingsområden har en tydlig koppling till både de fokusområden som pekas ut i Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna och behov som identifierats utifrån aktuell forskning, kontakter med civilsamhället och tidigare vidtagna åtgärder. Utvecklingsområdena pekar ut viktiga prioriteringar och samlar insatser för arbetet framåt.

Sammantaget gör stadsledningskontoret bedömningen att handlingsplanen mot rasism utgör ett angeläget styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för att bekämpa alla former av rasism.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Handlingsplan mot rasism godkänns enligt bilagan.
2. Stockholm Stadshus AB begärs att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Handlingsplan mot rasism enligt bilagan.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Jonas Lauri
Avdelningschef

Bilagor

Bilaga 1. Handlingsplan mot rasism.